

RODO w praktyce PZS

WARSZAWA / KRAKÓW - 30.03.2022 r.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

INSTYTUT SPORTU
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Akademia Zarządzania Sportem

Filip Curyło, adwokat, członek Krakowskiej Izby Adwokackiej, specjalizuje się w prawie sportowym oraz prawie karnym gospodarczym, członek Polskiego Towarzystwa Prawa Sportowego, absolwent Podyplomowych Studiów Marketingu Sportu SGH, partner w Śliz i Curyło Adwokaci spółka partnerska.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

INSTYTUT SPORTU
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Informacje ogólne o RODO

- RODO dotyczy ochrony **osób fizycznych** w związku z **przetwarzaniem danych osobowych**.
- RODO **nie dotyczy ochrony osób prawnych** (stowarzyszeń, spółek prawa handlowego, fundacji).
- Adresatem obowiązków RODO jest każdy, kto dane osobowe przetwarza.
- RODO dotyczy **przetwarzania danych**, niezależnie od tego czy jest ono całkowicie automatyczne, czy też „ręczne”, wykonywane w całości przez człowieka.
- Preambuła RODO ma znaczenie, choć nie jest źródłem prawa, daje „**kontekst normatywny**”

Czym są dane osobowe?

- **informacje**
- o **człowieku** (osobie fizycznej)
- mogące zostać powiązane ze **zidentyfikowanym** lub **możliwym do zidentyfikowania człowiekiem**

Nie ma możliwości podania katalogu danych osobowych, można podać wyłącznie przykłady: imię i nazwisko, dane o lokalizacji, adres zamieszkania, numer dowodu tożsamości, identyfikator internetowy (IP), numer identyfikacyjny (PESEL), e-mail (te dwa ostatnie przykłady omówimy osobno). Danymi osobowymi mogą być także czynniki określające społeczną, fizyczną, ekonomiczną tożsamość.

Definicja danych osobowych zawarta jest w art. 4 pkt 1 RODO

Czym jest przetwarzanie danych osobowych?

Przetwarzanie to wszelkie operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak:

zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, **przechowywanie**, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, **przeglądanie**, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju **udostępnianie**, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, **usuwanie** lub niszczenie.

Definicję zawiera art. 4 pkt 2 RODO.

Kto przetwarza dane w rozumieniu RODO?

Biorąc pod uwagę potrzeby naszego wykładu, istotne są 4 podmioty:

administrator - podmiot, który samodzielnie lub wspólnie z innymi ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych.

podmiot przetwarzający (procesor) - podmiot, który przetwarza dane osobowe w imieniu administratora .

podprocesor – podmiot przetwarzający dane osobowe dla procesora, świadczący dla niego usługi.

osoba przetwarzająca dane osobowe z upoważnienia – osoba fizyczna, która funkcjonuje wewnątrz struktury administratora/podmiotu przetwarzającego, która ma dostęp do danych osobowych i je przetwarza (np. pracownik).

O czym trzeba myśleć, kiedy stosujemy RODO w PZS?

5 podstaw/filarów zgodności z RODO:

- Przestrzeganie **przepisów**
- **Świadomość** w organizacji
- Stosowanie **zabezpieczeń**
- Obowiązki względem **PUODO**
- **Prawa osób**, których dane osobowe przetwarzamy

Przestrzeganie przepisów (legalność)

W zakresie legalności, istotne są dwa zagadnienia:

- Przesłanki **legalności przetwarzania** danych osobowych
- **Zasady przetwarzania** danych osobowych

Przesłanki legalności przetwarzania

Warunki, jakie musisz spełnić, aby móc zgodnie z prawem przetwarzać dane osobowe:

- zgoda
- wykonanie umowy
- obowiązek prawny
- ochrona żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą
- wykonanie zadania realizowanego w interesie publicznym
- prawnie uzasadniony interes administratora

UWAGA: wystarczy spełnić jedną przesłankę

Zgoda

Zgoda - dobrowolne, konkretne, świadome i jednoznaczne okazanie woli, którym osoba, której dane dotyczą, w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych (art. 4 pkt 11 RODO)

Jest to ważna podstawa, bardzo często używana, ale dosyć kłopotliwa.

Jeśli dysponujesz jakąkolwiek inną podstawą legalności przetwarzania danych osobowych, **nie zbieraj zgód**. Dlaczego?

- ryzyko fikcji dobrowolności zgody
- problemy z ewidencjonowaniem zgód
- a co będzie, jeśli osoba nie zechce wyrazić zgody?
- strata czasu
- dodatkowe formalizmy z perspektywy osoby, której dane dotyczą

Wykonanie umowy

Przetwarzanie danych jest legalne, jeśli jest to niezbędne do:

- **wykonania umowy**, której stroną jest osoba, której dane dotyczą,
- podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, **przed zawarciem umowy**.

Obowiązek prawny

Przetwarzanie jest zgodne z prawem także wtedy, gdy jest niezbędne do **wypełnienia obowiązku prawnego** ciążącego na administratorze.

„Jeżeli przetwarzanie danych jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, **nie powinno się występować o zgodę osoby**, której dane dotyczą, na przetwarzanie jej danych osobowych. Może to bowiem prowadzić m.in. do **mylnego przekonania o swobodzie w zakresie podania danych**, w sytuacji gdy obowiązek ich podania wynika z powszechnie obowiązujących przepisów prawa” (P. Litwiński, Ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych. Ustawa o ochronie danych osobowych. Wybrane przepisy sektorowe. Komentarz, uwagi do art. 6 RODO)

Przykład: obowiązek zapewnienia identyfikacji osób uczestniczących w meczach piłki nożnej w trzech najwyższych ligach.

Żywotne interesy

Przetwarzanie jest zgodne z prawem wtedy, gdy jest niezbędne do **ochrony żywotnych interesów osoby**, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej.

Żywotne interesy to np.: niezbędność przetwarzania do celów humanitarnych, w tym monitorowania epidemii i ich rozprzestrzeniania się, lub w nadzwyczajnych sytuacjach humanitarnych, w szczególności w przypadku klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka.

Zgodnie z motywem 46 preambuły RODO, żywotny interes innej osoby fizycznej powinien zasadniczo być podstawą przetwarzania danych osobowych **wyłącznie w przypadkach, gdy ewidentnie przetwarzania tego nie da się oprzeć na innej podstawie prawnej.**

Nie oznacza to, że jest to podstawa mniej ważna, po prostu będzie rzadziej wykorzystywana.

Wykonanie zadania realizowanego w interesie publicznym

Można legalnie przetwarzać dane osobowe, jeśli jest to niezbędne do **wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym** lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.

Ta podstawa nie będzie wykorzystywana w działalności PZS.

Prawnie uzasadniony interes administratora

Przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy jest niezbędne do celów wynikających z **prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora** lub przez stronę trzecią.

Wymaga łącznego zaistnienia następujących okoliczności:

- 1) przetwarzanie jest **niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów** realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią;
- 2) nie zachodzą sytuacje, w których **nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby**, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych.

Uwaga nr 1: trzeba przeprowadzić test proporcjonalności.

Uwaga nr 2: może dawać upoważnienie do legalnego działania w dziedzinie marketingu bezpośredniego produktów i usług.

Zasady przetwarzania danych osobowych

Reguły, na podstawie których musi odbywać się każde przetwarzanie danych osobowych, aby było legalne:

- rzetelność, zgodność z prawem, przejrzystość
- ograniczenie celu
- minimalizacja danych
- prawidłowość
- ograniczenie czasu przechowywania
- integralność i poufność
- rozliczalność

Zasady rzetelności, zgodności z prawem i przejrzystości

Rzetelność - nakaz przetwarzania danych osobowych zgodnie z regułami uczciwości, rozumianymi jako poszanowanie interesów osób, których dane dotyczą, i niewykorzystywanie ich przymusowej sytuacji.

Zgodność z prawem (legalność) - wymóg przestrzegania norm ustanowionych w przepisach prawa

Przejrzystość (to jest ważne) - wiąże się z obowiązkami informacyjnymi nałożonymi na administratora danych osobowych: tylko wtedy można mówić o przejrzystości (transparentności) procesów przetwarzania danych, jeżeli osoba, której dane dotyczą, została należycie poinformowana o istotnych dla niej aspektach tego przetwarzania.

Ujmując rzecz krótko: chodzi o to, żeby było uczciwie i transparentnie.

Zasada celowości przetwarzania danych osobowych

Przetwarzanie danych osobowych powinno się odbywać w **konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych** celach.

Przykłady konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celów: marketing bezpośredni własnych produktów, dochodzenie roszczeń, wykonanie obowiązku prawnego, **poprawa osiągnięć sportowych zawodników, analiza skuteczności metod treningowych, doskonalenie kryteriów selekcji zawodników do kadry, dopasowanie oferty gastronomicznej w hali do preferencji kibiców.**

Zasada minimalizacji danych

Przetwarzane dane osobowe, muszą być adekwatne, stosowne oraz **ograniczone do tego, co niezbędne do celów**, w których są przetwarzane.

Należy przetwarzać dane osobowe tylko w takim zakresie, który jest niezbędny do osiągnięcia celu ich zebrania. Akcentuje to motyw 39 preambuły do RODO, zgodnie z którym dane osobowe powinny być przetwarzane tylko w przypadkach, **gdy celu przetwarzania nie można w rozsądny sposób osiągnąć innymi sposobami.**

Przykład: nie potrzebujesz PESEL-u, aby wysłać kibicom newsletter, więc zbieranie go będzie niegodne z zasadą minimalizacji.

Zasada ograniczenia czasu przechowywania

Oznacza ona obowiązek przechowywania danych w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez **okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów**, w których dane te są przetwarzane.

Przykład: imię i nazwisko oraz PESEL, organizatorzy meczów piłki nożnej (w 3 najwyższych klasach rozgrywkowych) przechowują przez 2 lata od ostatniego zakupu biletu na mecz przez daną osobę. Po tym czasie jest to nielegalne.

Zasada integralności i poufności

RODO nakłada na administratora danych obowiązek przetwarzania danych w sposób zapewniający odpowiednie **bezpieczeństwo danych osobowych**, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich **środków technicznych** lub **organizacyjnych**.

Zasada rozliczalności

Odnosi się ona **do wszystkich zasad** omówionych wyżej i jest w kontekście obowiązków administratora najważniejsza:

administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 (który wymienia omówione zasady) i **musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie** (art. 5 ust. 2 RODO).

Administrator powinien umieć rzeczowo odpowiedzieć na pytania: Co robiłem, żeby dane były bezpieczne? Czy przechowuję tylko dane, których potrzebuję? Czy wszystkie dane służą do celów, dla których zostały zebrane? Czy w jakikolwiek sposób weryfikowałem ich zgodność z prawdą, tam gdzie było to możliwe?

Świadomość w organizacji

Druga, poza dbaniem o przestrzeganie przepisów, podstawa poprawnego stosowania RODO.

Większość (70-80%) incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa i zasad ochrony danych osobowych powodują pracownicy/zleceniobiorcy administratora (ludzie wewnątrz organizacji)

Błąd ludzki jest szczególnie istotnym czynnikiem ryzyka.

Środki: szkolenia, broszury, webinary, procedury.

Stosowanie zabezpieczeń

Zabezpieczenia:

IT - backup danych, firewall, bezpieczeństwo infrastruktury, szyfrowanie dysków, hasła, menadżery haseł itd.

bariery fizyczne - dbanie o to, aby ludzie z zewnątrz, nie mogli dostać się do przetwarzanych danych (drzwi, zamki i sejfy, odseparowanie miejsca przechowywania danych od miejsc obsługi klientów czy petentów)

organizacyjne:

- procedura nadawania i ewidencjonowania upoważnień do przetwarzania danych
- procedura reagowania na naruszenia ochrony danych
- procedura nadawania dostępu do systemów informatycznych
- rejestr czynności przetwarzania

Obowiązki względem PUODO

PUODO jest organem nadzorczym w rozumieniu przepisów RODO

Obowiązki administratora:

- raportowanie o **naruszeniach ochrony** danych osobowych
- informowanie o powołaniu/odwołaniu/zmianie na stanowisku **Inspektora Ochrony Danych**

Zgłaszanie naruszenia ochrony danych osobowych

Czym jest naruszenie ochrony danych: przypadkowym lub niezgodnym z prawem ujawnieniem, udzieleniem nieuprawnionego dostępu, utraceniem itd.

Kto ma je zgłosić: administrator (podmiot przetwarzający ma zgłosić administratorowi)

Komu zgłosić: PUODO

Termin: niezwłocznie, ale nie później niż 72h od stwierdzenia naruszenia

Forma zgłoszenia – elektroniczna:

<https://uodo.gov.pl/pl/134/233> (informacja)

https://zaplecze.biznes.gov.pl/files/document_attachments/3481/Zg_oszenie_naruszenia_ochrony_danych_osobowych_formularz_interaktywny.docx (formularz)

Jak zyskać na czasie: wiedząc, że „zaistnienie” naruszenia **to nie to samo co „stwierdzenie”** naruszenia, a sam proces „stwierdzania” też w naturalny sposób trwa, ponieważ konieczne jest postępowanie wyjaśniające.

Informowanie o powołaniu/odwołaniu IOD

Kim jest Inspektor Ochrony Danych? osoba wyznaczana przez administratora lub podmiot przetwarzający na podstawie kwalifikacji zawodowych, a w szczególności wiedzy fachowej na temat prawa i praktyk w dziedzinie ochrony danych do pełnienia roli eksperckiej i częściowo audytorskiej w tym obszarze.

Czy każdy PZS musi powołać IOD? Nie. Największy związek czyli PZPN powinien i ma. Można rozważać taki obowiązek co do innych dużych związków zwłaszcza w sportach drużynowych, przetwarzających dane na dużą skalę.

Czy rozsądnie jest powołać IOD? Jest to rozsądne i pomaga realizować zasadę rozliczalności.

Jak poinformować PUODO o powołaniu IOD?

<https://uodo.gov.pl/pl/224/633>

Prawa osób, których dane są przetwarzane

Osoba, której dane są przetwarzane ma prawo do:

- informacji (obowiązek informacyjny)
- wycofania zgody na przetwarzanie
- przenoszenia swoich danych
- bycia zapomnianym
- dostępu do swoich danych
- sprostowania
- ograniczenia przetwarzania
- Sprzeciwu

Uwaga: Administrator ma obowiązek ułatwiania osobie, której dane dotyczą, wykonanie praw, które jej przysługują.

Obowiązek informacyjny – art. 12-13 RODO

O czym trzeba informować: o tożsamości administratora i jego danych kontaktowych, danych kontaktowych IOD, celach przetwarzania danych osobowych, podstawie prawnej przetwarzania (przesłance legalności), o odbiorcach danych osobowych lub o kategoriach odbiorców, o okresie przechowywania danych, o prawach osoby, której dane przetwarzamy, o automatycznym podejmowaniu decyzji (na podstawie algorytmu), w tym zwłaszcza o profilowaniu.

Jak informować: zwięźle, przejrzystie, zrozumiale i w łatwo dostępnej formie, jasnym i prostym językiem.

W jakiej formie: na piśmie, elektronicznie, lub ustnie (tylko w razie takiego żądania i możliwości potwierdzenia tożsamości).

Czy wolno pobierać opłaty: nie, chyba że żądania osoby, której dane dotyczą, są ewidentnie nieuzasadnione lub nadmierne.

Czy wolno odmówić: nie, chyba że żądania osoby, której dane dotyczą, są ewidentnie nieuzasadnione lub nadmierne.

Prawo do wycofania zgody na przetwarzanie

- Osoba, której dane dotyczą, ma prawo **w dowolnym momencie** wycofać zgodę.
- Wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.
- Osoba, której dane dotyczą, **jest o tym informowana**, zanim wyrazi zgodę.
- **Wycofanie** zgody musi być **równie łatwe jak jej wyrażenie**.
- Oświadczenie o odwołaniu zgody może być oświadczeniem warunkowym, terminowym, ograniczonym terytorialnie, podmiotowo i przedmiotowo (np. ograniczające przetwarzanie tylko niektórych operacji na danych osobowych).
- **Nie wolno uzależniać** możliwości odwołania zgody **od podania przyczyn odwołania** (np. poprzez brak możliwości przejścia do kolejnego okna bez podania przyczyny).

Prawo do przenoszenia swoich danych

Na prawo do przenoszenia danych osobowych składają się **dwa uprawnienia**:

- 1) prawo **otrzymania** przez osobę, której dane dotyczą, w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego, **danych osobowych** jej dotyczących, **które dostarczyła administratorowi**;
- 2) prawo **przesłania** przez osobę, której dane dotyczą, **danych osobowych** jej dotyczących, które dostarczyła administratorowi, **innemu administratorowi**, bez przeszkód ze strony administratora danych (ma prawo żądania, by dane osobowe zostały przesłane przez administratora bezpośrednio innemu administratorowi, o ile jest to technicznie możliwe).

Prawo do bycia zapomnianym

Polega na prawie żądania od administratora **niezwłocznego usunięcia dotyczących jej danych osobowych**. Żądanie nie jest uwzględniane automatycznie, często wymaga analizy.

Administrator ma obowiązek niezwłocznie usunąć dane osobowe, jeżeli zachodzi – między innymi - jedna z następujących okoliczności:

- nie są już niezbędne do celów, w których zostały zebrane lub w inny sposób przetwarzane;
- osoba, której dane dotyczą, cofnęła zgodę i nie ma innej podstawy prawnej przetwarzania;
- osoba, której dane dotyczą, wnosi sprzeciw wobec przetwarzania danych dla celów marketingu bezpośredniego;
- dane osobowe były przetwarzane niezgodnie z prawem;
- dane osobowe muszą zostać usunięte w celu wywiązania się z obowiązku prawnego, któremu podlega administrator;

Prawo dostępu do swoich danych

- Wszystkie przypadki przetwarzania danych osobowych są objęte prawem dostępu.
- Katalog informacji, których można żądać od administratora jest **zamknięty**, mówi o tym art. 15 RODO. Przykłady: czy dane są przetwarzane, w jakim celu, kto jest ich odbiorcą (komu są przekazywane), od kogo zostały uzyskane, jak długo będą przetwarzane, informacje o prawach osoby, której dane są przetwarzane.
- Można od administratora zażądać kopii przetwarzanych danych, administrator ma obowiązek ją wydać (zasadniczo w postaci elektronicznej).
- Informacji można żądać **wyłącznie od administratora**.

Prawo do sprostowania danych

Osoba, której dane dotyczą, ma prawo żądania od administratora **niezwłocznego sprostowania dotyczących jej danych osobowych**, które są **nieprawidłowe**. Z uwzględnieniem celów przetwarzania, osoba, której dane dotyczą, ma prawo żądania uzupełnienia niekompletnych danych osobowych, w tym poprzez przedstawienie dodatkowego oświadczenia.

Administrator ma obowiązek reakcji na takie żądanie, choć nie musi go uwzględniać. Osoba, której dane dotyczą, **może złożyć wniosek do PUODO**, ten może **nakazać administratorowi spełnienie żądania** osoby, której dane dotyczą (art. 58 ust. 2 lit. c RODO), **bądź też odmówić uwzględnienia wniosku.**

Prawo do ograniczenia przetwarzania

Polega ono na żądaniu ograniczenia przetwarzania danych **wyłącznie do ich przechowywania**. Kiedy osoba, której dane dotyczą może zgłosić takie żądanie? Gdy:

- **kwestionuje prawidłowość** danych osobowych
- przetwarzanie jest **niezgodne** z prawem, a osoba, której dane dotyczą, **sprzeciwia się usunięciu** danych osobowych
- administrator nie potrzebuje już danych osobowych do celów przetwarzania, ale **są one potrzebne osobie**, której dane dotyczą, do ustalenia, dochodzenia lub obrony **roszczeń**
- osoba, której dane dotyczą, wniosła **sprzeciw** (do czasu jego rozpatrzenia)

Prawo do sprzeciwu

Podstawy:

- sprzeciw od przetwarzania na potrzeby marketingu bezpośredniego.
- szczególna sytuacja, która uzasadnia zaprzestanie przetwarzania na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub w interesie publicznym.

Forma: dowolna

Opłata: bezpłatny

Skutek: konieczność zaprzestania przetwarzania, jeśli administrator się zgadza (gdy się nie zgadza, może to zostać nakazane przez PUODO na skutek uwzględnienia skargi osoby, której dane dotyczą)

UWAGA: w przypadku przetwarzania na potrzeby marketingu bezpośredniego, administrator nie ma możliwości dokonywania oceny zasadności sprzeciwu

Czy na stronie PZS powinno się pytać o zgodę na ciasteczka?

Zgoda **nie jest potrzebna** na „cookies” techniczne, czyli niezbędne do prawidłowego działania lub wyświetlania strony, nawiązania komunikacji z urządzeniem użytkownika i przesłania na nie danych.

Zgoda **jest potrzebna** na inne „cookies”, czyli np.:

- analityczne, w ramach np. narzędzi takich jak **Google Analytics**
- marketingowe, umożliwiające wyświetlanie reklam użytkownikom, także w ramach innych portali i stron (jak Google, Facebook)
- społecznościowe (LinkedIn, Instagram, Facebook)

Użytkownika **trzeba poinformować** o tym jakie „cookies” będą wykorzystywane i w jakim celu. Powinno to nastąpić zanim „cookies” zaczną być przechowywane na urządzeniu użytkownika.

Uwaga: użytkownik **może wyrazić zgodę w ustawieniach przeglądarki**.

Przykład informacji o cookies: <https://poradnikprzedsiębiorcy.pl/-informacja-o-cookies-w-sklepie-internetowym-wzor-z-omowieniem>

Jak zawodnik lub trener może zgłosić prośbę usunięcia danych?

- Decyduje o tym art. 17 RODO
- Forma żądania może być dowolna
- Wystarczy treść: proszę o usunięcie wszystkich moich danych osobowych, przetwarzanych przez PZS
- Żądanie nie zawsze musi zostać uwzględnione (szczegóły w slajdzie: Prawo do bycia zapomnianym)

Jak powinna wyglądać procedura usunięcia danych zawodnika/trenera?

- W razie wątpliwości trzeba ustalić tożsamość żądającego
- Należy ustalić czy zachodzą przesłanki usunięcia danych z art. 17 RODO
- Jeśli przesłanki zachodzą, należy wykonać jedną z następujących czynności: usunąć dane z nośnika, zniszczyć nośnik, zanonimizować dane w sposób nieodwracalny.
- Efektem takiego działania powinien być brak możliwości dalszego dokonywania jakichkolwiek operacji na tych informacjach.
- NSA: anonimizacja (zaczernienie) danych osobowych jest równoznaczna z ich usunięciem. Usunięcie może następować za pomocą różnych działań, ważne jest natomiast, aby przyniosły one jeden efekt tj. wykluczyły możliwość identyfikacji określonej osoby

Jakie zapisy RODO powinny znaleźć się w umowach z podmiotami trzecimi?

To zależy od przedmiotu tych umów (czego one dotyczą).

Jeśli PZS powierza przetwarzanie danych osobowych innym podmiotom (księgowym, hostingowi, IT, sponsorom), można skorzystać ze standardowych klauzul umownych, dostępnych pod linkiem:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021D0915&from=PL>

Obowiązkiem administratora jest korzystanie wyłącznie z usług takich podmiotów przetwarzających, które zapewniają wystarczające gwarancje wdrożenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, by przetwarzanie spełniało wymogi niniejszego rozporządzenia i chroniło prawa osób, których dane dotyczą. Szczegółowe obowiązki zawiera art. 28 ust. 3 RODO.

Co trzeba zrobić z punktu widzenia RODO, kiedy zawodnik stanie się pełnoletni?

Jeśli podstawą przetwarzania danych osobowych dziecka była wyłącznie zgoda rodzica, należy **odebrać zgodę od pełnoletniego zawodnika**. Należy też pamiętać, że po uzyskaniu pełnoletniości, zawodnik może zgodę wycofać.

Ważne: podstawą przetwarzania danych osobowych dziecka nie musi być wyłącznie zgoda przedstawiciela ustawowego – w sytuacji PZS, w wielu przypadkach może nią być także prawnie uzasadniony interes administratora.

W związku z **zasadą rozliczalności**, należy także wypełnić wobec zawodnika pełnoletniego **obowiązek informacyjny** (art. 13 RODO).

Czy informacje o RODO powinny znajdować się na stronie PZS?

Tak. Klauzula informacyjna nie ma ściśle określonej treści. Może być sformułowana własnymi słowami. Ważne, aby zawierała wymagane informacje i żeby była zrozumiała dla czytelnika (art. 12 i 13 RODO). Jej treść powinna zawierać:

- tożsamość administratora danych osobowych
- dane kontaktowe administratora
- dane kontaktowe inspektora ochrony danych
- cele przetwarzania i podstawę prawną
- odbiorców danych
- okres przechowywania danych
- źródło pochodzenia danych
- informacje o zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu
- prawa podmiotów danych
- informację o prawie wniesienia skargi do organu nadzorczego

Dane osobowe a konieczność weryfikowania trenerów w KRK

Obowiązek weryfikowania trenerów wynika z art. 41 ust. 3 ustawy o sporcie, który zabrania wykonywania zawodu trenera osobie, skazanej prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, o którym mowa w art. 46-50 ustawy o sporcie, lub określone w rozdziale XIX, XXIII, z wyjątkiem art. 192 i art. 193, rozdziale XXV i XXVI ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

Podstawą uzyskiwania przez PZS informacji o skazaniu może być:

- Złożenie wniosku jako pracodawca trenera na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy o KRK,
- Zażądanie od trenera lub kandydata na trenera przedstawienia aktualnego zaświadczenia o niekaralności z KRK,
- Złożenie wniosku do KRK na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy o KRK, jako organ wykonujący zadania publiczne, w przypadkach kiedy jest to uzasadnione potrzebą wykonania nałożonych na nie zadań określonych w ustawie (koncepcja do sprawdzenia).

Czy zostały opracowane wytyczne do wdrożenia RODO w sporcie?

Nie. Formą wdrażania specjalistycznych rozwiązań albo wytycznych prawnych w kontekście RODO dla określonych kategorii administratorów są **kodeksy postępowania** (art. 40 RODO i art. 27 u.o.d.o). Zgodnie z informacjami opublikowanymi na stronie Urzędu Ochrony Danych Osobowych zostały pozytywnie zaopiniowane wyłącznie dwa kodeksy. **Żaden z nich nie dotyczy kwestii związanych z działalnością sportową.** Powyższe potwierdzają dane zawarte na unijnej stronie EDPB, gdzie brak publikacji jakiegokolwiek kodeksu postępowania z Polski.

Czy PZS-y muszą podpisywać umowy powierzenia danych z ministerstwem?

Nie. Prawdopodobnie w pytaniu chodzi o **udostępnienie danych**, a nie ich **powierzenie**. Udostępnienie następuje na rzecz innego administratora, w tym przypadku organu administracji publicznej jakim jest ministerstwo. Udostępnienie nie jest zdefiniowane w RODO, ale jest wymienione jako forma przetwarzania.

Nie wymaga to umowy z ministerstwem, trzeba natomiast pamiętać o obowiązku informacyjnym wobec osoby, której dotyczą dane (art. 13 RODO) i podstawie prawnej udostępnienia (np. obowiązek prawny, zgoda osoby). Istnienie podstawy prawnej przetwarzania, nie eliminuje obowiązku informacyjnego administratora.

Teoretycznie można sobie wyobrazić, że ministerstwo przetwarza dane w imieniu administratora jakim jest PZS, ale takie działanie ministerstwa musiałoby wynikać z konkretnego przepisu prawa.

Czy PZS-y muszą podpisywać umowy powierzenia danych z klubami i okręgami?

Tak. Muszą zawierać umowę powierzenia danych z klubami i związkami okręgowymi jeśli są to podmioty przetwarzające w imieniu PZS dane osobowe. Wprawdzie RODO w art. 28 ust. 3 przewiduje także tryb powierzenia, którego podstawą jest **“inny instrument prawny”**, to jest inny niż umowa, ale dotyczy to podmiotów publicznych, a ów inny instrument, to akt prawny.

Można korzystać z własnej umowy lub ze standardowych klauzul umownych Komisji Europejskiej (w języku polskim):

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021D0915&from=PL>

Co należy do danych osobowych zawodnika, trenera, sędziego?

Katalog danych osobowych jest otwarty. Wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania żyjącej osoby fizycznej, a także poszczególne informacje, które **w połączeniu ze sobą** mogą prowadzić do zidentyfikowania tożsamości danej osoby, stanowią dane osobowe.

Można podać przykłady, biorąc pod uwagę kontekst jakim jest uczestniczenie we współzawodnictwie lub organizacji sportu: imię, nazwisko, data urodzenia, adres zamieszkania, PESEL, adres e-mail, wizerunek (utrwalony na fotografii lub filmie), nr dowodu tożsamości, adres IP, dane dotyczące stanu zdrowia.

Komu mogą być przez PZS przekazywane dane zawodnika, trenera, sędziego?

Jeżeli ma to podstawę prawną i zostało zakomunikowane przy wykonywaniu obowiązku informacyjnego, dane można przekazywać wszystkim podmiotom. Niestety na to pytanie nie da się odpowiedzieć inaczej niż przez odwołanie do pozostałych 50 slajdów.

Czy licencja PZS jest podstawą do przetwarzania pełnych danych osobowych i jakich?

- Licencja sama w sobie nigdy nie jest podstawą przetwarzania danych osobowych.
- Nie istnieje żaden środek prawny, pozwalający na przetwarzanie „pełnych danych osobowych”.
- Nie można skutecznie otrzymać prawa do przetwarzania wszystkich danych osobowych konkretnego człowieka, to nigdy nie będzie spełniało zasady minimalizacji.
- Fakt wydania licencji przez PZS jest obojętny z punktu widzenia prawa do przetwarzania danych osobowych przez zawodnika czy trenera w inny sposób niż wydanie licencji określonemu człowiekowi i nie daje do tego żadnej podstawy.
- Zakładając, że dane potrzebne do wydania licencji zostały zebrane zgodnie z prawem, o ile nie wynika to z udzielonej zgody, albo innej podstawy prawnej, dane te nie mogą być przetwarzane w żaden inny sposób niż w procesie licencyjnym.

Czy licencja PZS (zawodnik, trener, sędzia) wymaga osobnych zgód?

Akademia
Zarządzania Sportem

Procedurę wydania licencji normują uchwały stosownych organów PZS, a nie prawo powszechnie obowiązujące. W związku z tym przetwarzanie danych potrzebnych do wydania licencji, nie może być uzasadniane koniecznością wypełnienia obowiązku prawnego przez PZS, ten dotyczy obowiązków wynikających z prawa powszechnie obowiązującego, o randze co najmniej ustawy.

Podstawą zbierania danych potrzebnych do wydania licencji może być w takiej sytuacji:

- **Zgoda trenera/zawodnika/sędziego**
- **Prawnie uzasadniony interes administratora (PZS)**

Biorąc pod uwagę wnioskowy charakter wydawania licencji, jeżeli zbiera się wyłącznie dane potrzebne do zidentyfikowania konkretnej osoby (np. imię, nazwisko, data urodzenia, data i rodzaj uzyskanych kwalifikacji), **można powołać się na prawnie uzasadniony interes PZS.**

Niezależnie od podstawy, należy pamiętać o **poinformowaniu o treści art. 13 RODO.**

Czy PZS musi mieć IOD?

Nie ma w tym wypadku żadnych sztywnych reguł postępowania. W mojej ocenie większość związków nie musi. „Duże” związki sportowe, które organizują współzawodnictwo w sportach drużynowych, w których prowadzone są rozgrywki ligowe i przetwarza się dane osobowe na dużą skalę, powinny mieć IOD.

Mało prawdopodobne, aby istniał prawnik, który potrafi się wypowiedzieć bez analizy konkretnych danych (co najmniej liczby przetwarzanych rekordów, liczby osób w bazie danych PZS). Konkretnych odpowiedzi nie daje także PUODO.

Biorąc pod uwagę, że imię, nazwisko i dane kontaktowe IOD należy podać na stronie internetowej, a znakomita większość związków tego nie podaje, należy domniemywać, że powołanie IOD w PZS-ach należy do rzadkości.

Jak mają się zgody na przetwarzanie danych przy licencji, do umów ze środków publicznych?

- Pytając o zgodę należy zaznaczyć, że dane zostaną udostępnione podmiotowi publicznemu, w celu rozliczenia się z umowy związanej (finansowanej) ze środków publicznych.
- Zamiar udostępnienia należy zaznaczyć także przy wypełnianiu obowiązku informacyjnego wobec zawodnika (trenera itd.).
- Należy pamiętać, że zgoda nie jest jedyną podstawą przetwarzania danych osobowych.
- Z podmiotem publicznym, który nie przetwarza danych osobowych w naszym imieniu, ale jako administrator, czyli według własnych celów i zasad, nie podpisujemy umów o powierzenie.

Dziękuję za uwagę

Filip Curyło

fc@slizcurylo.pl

698 609 648